

Priorytet II. Region przyjazny środowisku

Działanie 2.10 Gospodarka o obiegu zamkniętym, typ: Typ: Transformacja regionalnej gospodarki w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ) w przedsiębiorstwach (nabór nr FEPD.02.10-IZ.00-002/25)

Wybrane pytania i odpowiedzi, które wpłynęły do dnia 23.02.2026 r.

Pytanie:

1. W biznesplanie jest punkt B.4. Czy zarówno podpunkt 4.1 oraz 4.2 dotyczy pomocy inwestycyjnej na efektywne gospodarowanie zasobami i przechodzenie na GOZ. Czy jeżeli chcemy finansować projekt z regionalnej pomocy inwestycyjnej to nie uzupełniamy tego punktu?

2. Czy w ramach projektu mogą być dofinansowane działania związane z opracowaniem dokumentacji takich jak biznesplan i pozostałe załączniki oraz strategia GOZ.

Ad. 1

Zgodnie z zapisami rozdz. 5 Regulaminu wyboru projektów Wnioskodawca zobligowany jest wypełnić pkt B.4 Biznesplanu jedynie w przypadku, gdy ubiega się o pomoc inwestycyjną na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Ad. 2

Zgodnie z zapisami rozdz. 7 Regulaminu wydatki poniesione na przygotowanie i wypełnienie wniosku o dofinansowanie i jego załączników (w tym biznesplanu) są wydatkami niekwalifikowalnymi w naborze, natomiast w ramach wydatków związanych z cross-finansowaniem (maksymalnie 5% wydatków kwalifikowalnych projektu) możliwe jest sfinansowanie usług doradczych związanych z opracowaniem strategii, czy audytu GOZ.

Pytanie:

Zgodnie z regulaminem wyboru projektów kwalifikowalne są m.in. "wydatki związane z energetyką odnawialną, przy czym mogą one stanowić maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu".

Nasze przedsiębiorstwo wytwarza znaczące ilości odpadów biologicznych w procesach produkcyjnych. Zgodnie z zasadami GOZ najbardziej efektywnym i pożądanym środowiskowo sposobem ich zagospodarowania jest ich przetwarzanie w instalacji odzysku, w wyniku którego powstaje energia wykorzystywana następnie w procesach produkcyjnych firmy. W tym ujęciu podstawowym celem instalacji jest

przetwarzanie odpadów (redukcja ich masy, uciążliwości oraz kosztów zagospodarowania), natomiast wytworzenie energii stanowi efekt uboczny procesu odzysku, a nie samodzielny cel energetyczny.

W związku z powyższym prosimy o potwierdzenie, czy koszty takiej instalacji - której zasadniczą funkcją jest odzysk odpadów w ramach GOZ - mogą być kwalifikowane jako wydatki na instalację przetwarzania odpadów, a nie jako "wydatki związane z energetyką odnawialną", a tym samym nie podlegać limitowi 10%.

Mając na uwadze zapisy art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 20 lutego 2021 r. o odnawialnych źródłach energii przez OZE rozumie się odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerothermalną, energię geothermalną, energię hydrothermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otoczenia, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego, biometanu, biopłynów oraz z wodoru odnawialnego. Instalacja do wytwarzania energii z odpadów wpisuje się w powyższe i zgodnie z warunkami naboru określonymi w rozdz. 7 Regulaminu wyboru projektów, jej koszt może stanowić maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu. Jednocześnie należy mieć na względzie, że pomoc w ramach naboru nie może zostać udzielona przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w sektorach wykluczonych ze wsparcia, o których mowa w rozdz. 3.1 Regulaminu wyboru projektów.

Pytanie:

Czy podmiot spełniający definicję MŚP zakwalifikowany jako średnie przedsiębiorstwo może ubiegać się o wsparcie w ramach naboru FEPD.02.10-IZ.00-002/25.

Firma jest firmą działającą na rynku jako ferma drobiu, która w ramach inwestycji chciałaby wybudować biogazownię.

Zgodnie z zapisami rozdz. 3.1 Regulaminu wyboru projektów pomoc w ramach naboru nie może zostać udzielona przedsiębiorstwom na prowadzenie działalności w sektorach wykluczonych ze wsparcia, w tym m.in. produkcji podstawowej produktów rolnych. Chów i hodowla drobiu nie kwalifikuje się do wsparcia.

Pytanie:

Wiele procesów wykorzystywanych w transformacji firm w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym związanych jest z zagospodarowaniem odpadów. Czy dla firm, które mają odpady bio instalacja do wytwarzania energii z odpadów bio będzie traktowana jako OZE czy jako instalacja do przetwarzania odpadów (gospodarka odpadami)?

Mając na uwadze zapisy art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii przez OZE rozumie się odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerothermalną, energię geothermalną, energię hydrothermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otoczenia, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego, biometanu, biopłynów oraz z wodoru odnawialnego. Instalacja do wytwarzania energii z odpadów wpisuje się w powyższe i zgodnie z warunkami naboru określonymi w rozdz. 7 Regulaminu wyboru projektów, jej koszt może stanowić maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu. Jednocześnie należy mieć na względzie, że pomoc w ramach naboru nie może zostać udzielona przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w sektorach wykluczonych ze wsparcia, o których mowa w rozdz. 3.1 Regulaminu wyboru projektów.

Pytanie:

Nasze główne pytania dotyczą:

Statusu Wnioskodawcy (Produkcja vs. Utworzenie Zakładu):

1. Czy dofinansowanie w ramach tego programu jest skierowane *wyłącznie* do przedsiębiorstw, które posiadają już aktywną produkcję i zamierzają ją przekształcić lub zmodernizować w duchu GOZ?
2. Czy też kwalifikują się również podmioty (takie jak nasza firma), które dopiero ubiegają się o środki w celu utworzenia nowego zakładu produkcyjnego, który od podstaw (od pierwszej czynności operacyjnej) będzie działał w modelu Gospodarki o Obiegu Zamkniętym?

Wymogów Środowiskowych na Etapie Wniosku/Oceny Projektu:

3. Czy na obecnym etapie składania wniosku aplikacyjnego (lub na etapie oceny projektu) wymagane jest już przedstawienie konkretnych wskaźników, ekspertyz, badań środowiskowych, pozwoleń (np. pozwolenia na budowę, pozwolenia środowiskowe) czy szczegółowych analiz?
4. Czy też wystarczy ogólny opis planowanych działań w zakresie GOZ oraz formalne zobowiązanie do skompletowania i realizacji niezbędnych wymogów prawnych oraz środowiskowych na dalszych etapach realizacji projektu (po ewentualnym uzyskaniu dofinansowania)?
5. ia)?

Za przedsiębiorstwo uprawnione do złożenia wniosku uznaje się osobę fizyczną wykonującą działalność gospodarczą (na podstawie wpisu do CEiDG) lub podmiot wykonujący działalność gospodarczą zarejestrowany w KRS (na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców). Wsparcie będą mogły uzyskać przedsiębiorstwa zarejestrowane na terytorium RP oraz wykonujące działalność na terenie województwa podlaskiego, co będzie weryfikowane na podstawie informacji

w dokumentach rejestrowych. Nie ma znaczenia okres prowadzenia działalności, ani jej charakter.

W ramach naboru można uzyskać wsparcie na inwestycję początkową polegającą na założeniu nowego zakładu, natomiast zakres projektu musi być opisany w sposób wyczerpujący ze wskazaniem kwestii problemowych, związanych z przyjętą koncepcją rozwoju przedsiębiorstwa i wynikającymi z tego działaniami inwestycyjnymi. Należy wyjaśnić i uzasadnić przyjęte rozwiązania, odnosząc je do konkretnych korzyści wynikających z wyboru konkretnego wariantu. Niewystarczające są ogólne sformułowania.

W zależności od rodzaju dzia

łań w projekcie należy dostarczyć załączniki wymagane zapisami Instrukcji wypełniania załączników.

Pytanie:

1. Zakres finansowania a inwestycja budowlana

Czy dopuszczalne jest, aby w projekcie dotyczącym transformacji procesu produkcyjnego w kierunku GOZ, finansować w ramach środków EFRR wyłącznie zakup maszyn i urządzeń wdrażających rozwiązania cyrkularne, natomiast inwestycję budowlaną (rozbudowę hali, fundamenty, instalacje) finansować ze środków własnych lub kredytu?

Jeżeli tak:

a) w jakim stopniu inwestycja budowlana musi być opisana we wniosku?

b) czy warunkiem podpisania umowy jest posiadanie pozwolenia na budowę, jeżeli roboty budowlane są realizowane

poza zakresem kosztów kwalifikowalnych?

c) czy brak pozwolenia przy złożeniu wniosku obniża ocenę gotowości projektu?

2. Dokumenty wymagane dla oceny wykonalności

Czy w przypadku, gdy hala jest realizowana jako działanie komplementarne (poza projektem), konieczne jest przedstawienie:

- projektu budowlanego,
- uzgodnień i opinii,
- mapy z rozmieszczeniem maszyn
- harmonogramu prac budowlanych

jeżeli efekty ekologiczne GOZ dotyczą wyłącznie technologii finansowanej z dotacji?

3. Termin dostarczenia pozwolenia na budowę

Czy mogą Państwo potwierdzić, że ostateczne pozwolenie na budowę można dostarczyć po ocenie wniosku, ale przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, o ile wnioskodawca:

- opíše stan zaawansowania prac projektowych,
- wskaże realny termin uzyskania decyzji,

- nie rozpocznie robót przed złożeniem wniosku?

Prosimy także o informację:

→ jaka jest maksymalna dopuszczalna data dostarczenia pozwolenia, jeżeli projekt zostanie wybrany do dofinansowania?

4. Wymogi dotyczące lokalizacji maszyn i efektu ekologicznego

Czy można wykazać, że efekt ekologiczny (np. redukcja emisji transportowych i eliminacja paliw kopalnych) zostanie osiągnięty po przeniesieniu linii technologicznej do nowej hali, finansowanej poza projektem?

Czy wystarczający jest schemat technologiczny z opisem przepływu materiałów i zasobów, bez szczegółowych rysunków budowlanych?

5. Wdrożenie ISO 14001 w trakcie oceny

Czy możliwe jest uzyskanie punktów w kryterium „System EMAS / ISO 14000 / ISO 59000”, jeżeli certyfikat zostanie wdrożony i dostarczony przed podpisaniem umowy o dofinansowanie?

Ad. 1-4.

Dopuszczalne jest, aby w projekcie dotyczącym transformacji procesu produkcyjnego w kierunku GOZ, finansować w ramach środków EFRR wyłącznie zakup maszyn i urządzeń wdrażających rozwiązania cyrkularne, natomiast inwestycję budowlaną (rozbudowę hali, fundamenty, instalacje) finansować ze środków własnych lub kredytu. Należy przy tym pamiętać, że zgodnie z zapisami *Regulaminu wyboru projektów* pomoc przyznawana na dofinansowanie projektów w niniejszym konkursie stanowi pomoc publiczną.

Zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej, w tym przede wszystkim mając na uwadze zapewnienie, że pomoc państwa wywołuje efekt zachęty, o którym mowa w art. 6 Rozporządzenia

Komisji (UE) nr 651/2014, rozpoczęcie realizacji projektu może nastąpić dopiero po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie.

Zakup maszyn i urządzeń wdrażających rozwiązania cyrkularne (stanowiący wydatki kwalifikowalne projektu) i inwestycja budowlana (rozbudowa hali, fundamenty, instalacje – stanowiąca wydatki niekwalifikowalne projektu) co do zasady stanowią element jednego projektu – cel realizacji projektu, jakim jest transformacja procesu produkcyjnego w kierunku GOZ, nie może zostać osiągnięty bez realizacji obu tych elementów. Są one ekonomicznie i funkcjonalnie ze sobą związane – uruchomienie maszyn i urządzeń nie będzie

możliwe bez hali. Nowa inwestycja nie może rozpocząć się przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu, nawet jeżeli poniesione przed dniem złożenia wniosku koszty nie zostały zaliczone do kosztów kwalifikowalnych projektu (w tym przypadku budowa hali).

Inwestycja budowlana musi być opisana w stopniu umożliwiającym ocenę, czy wydatki kwalifikowalne (w tym przypadku maszyny i urządzenia wdrażające rozwiązania

cyrkularne) są zasadne z punktu widzenia całości zamierzenia inwestycyjnego obejmującego zarówno o wydatki kwalifikowalne jak i niekwalifikowalne projektu. W związku z tym, że część budowlaną należy traktować jako nierozzerwalny element projektu Wnioskodawca powinien przedłożyć załączniki: Dokumentację techniczną/Wyciąg z dokumentacji technicznej, Kosztorys, Kopię pozwolenia na budowę lub zgłoszenia budowy/dokumenty dotyczące zagospodarowania przestrzennego, Dokumenty związane z przeprowadzeniem postępowania oceny oddziaływania na środowisko, Potwierdzenie prawa do dysponowania gruntem lub obiektami zgodnie z Instrukcją wypełniania załączników traktując projekt jako infrastrukturalny.

Ad. 5

Spełnienie kryterium weryfikowane jest według stanu na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie.

Pytanie:

1. Jaki % obowiązuje w przypadku zadania pn. Koszty pośrednie?
2. Czy w obecnym naborze mogą startować przedsiębiorcy będącymi mid caps?

W odpowiedzi na zapytanie ION informuje co następuje.

Ad. 1

Katalog wydatków kwalifikowalnych jest katalogiem zamkniętym i nie uwzględnia możliwości kwalifikowania kosztów pośrednich.

Ad. 2

Duże przedsiębiorstwa (w tym mid caps) są uprawnione do aplikowania w ramach naboru.

Pytanie:

Pytanie dotyczy Kryterium merytorycznego różnicującego nr 5 Gospodarka zasobami (W ramach kryterium ocenie podlegać będzie zaplanowany do wdrożenia sposób gospodarowania zasobami, innymi produktami, materiałami i substancjami) warunek 1 i 2 w następującym brzmieniu:

- projekt dotyczy inwestycji w działania prowadzące do zastąpienia w procesie produkcji pierwotnych surowców lub substratów surowcami wtórnymi (ponownie użytymi lub pochodzącymi z odzysku, w tym z recyklingu) – 5 pkt;
 - projekt dotyczy inwestycji w przetwarzanie wstępne i przetwarzanie innych produktów, materiałów lub substancji wytwarzanych przez wnioskodawcę, które w przeciwnym razie zostałyby niewykorzystane lub wykorzystane w mniej zasobooszczędny sposób – 8 pkt;
- Ubiegając się o powyższe punkty, zgodnie z Regulaminem Wnioskodawca jest zobowiązany do wyboru jednego ze wskaźników:

5. WLWK-PLRR020 – Ilość zredukowanych odpadów będących pozostałością w procesie produkcyjnym przedsiębiorstwa (Wskaźnik mierzy zmniejszenie rocznej ilości wytworzonych odpadów w wyniku realizacji projektu np. poprzez ograniczenie ilości materiałów użytych do wytworzenia produktów lub zastosowania rozwiązań ponownego wykorzystania odpadów jako surowca. Oblicza się go jako różnicę między roczną ilością wytwarzanych odpadów w roku bazowym a planowaną ilością wytwarzanych odpadów po zakończeniu projektu. UWAGA:

Wybór przedmiotowego wskaźnika do monitorowania jest powiązany z ubieganiem się o przyznanie punktów w ramach kryterium merytorycznego różnicującego Gospodarka zasobami (warunek 1 lub 2)*. W sposobie pomiaru wskaźnika należy opisać metodologię wyliczenia wartości planowanej do osiągnięcia.)

6. WLWK-PLRR041 – Masa odpadów zagospodarowana w procesach innych niż recykling Masa odpadów zagospodarowana w procesach innych niż recykling. (UWAGA: Wybór przedmiotowego wskaźnika do monitorowania jest powiązany z ubieganiem się o przyznanie punktów w ramach kryterium merytorycznego różnicującego Gospodarka zasobami (warunek 1 lub 2)*. W sposobie pomiaru wskaźnika należy opisać metodologię wyliczenia wartości planowanej do osiągnięcia.)

7. WLWK-RCR047 – Odpady poddane recyklingowi Wskaźnik mierzy dodatkowy roczny łączny ciężar (w tonach) odpadów poddanych recyklingowi dzięki dodatkowym zdolnościom stworzonym w ramach projektów objętych wsparciem. Odpady poddane recyklingowi należy mierzyć pod względem tonażu na etapie przygotowania do recyklingu. Definicja recyklingu odpadów – zob. RCO34 i dyrektywę 2008/98/WE w odniesieniach. UWAGA: Wybór przedmiotowego wskaźnika do monitorowania jest powiązany z ubieganiem się o przyznanie punktów w ramach kryterium merytorycznego różnicującego Gospodarka zasobami (warunek 1 lub 2)*. W sposobie pomiaru wskaźnika należy opisać metodologię wyliczenia wartości planowanej do osiągnięcia.

8. WLWK-RCR048 – Odpady wykorzystywane jako surowce Wskaźnik mierzy dodatkowy roczny łączny ciężar (w tonach) odpadów udostępnionych jako surowce w wyniku projektów objętych wsparciem. W porównaniu do RCR47 wskaźnik ten ma na celu zmierzenie ilości odpadów poddanych recyklingowi, które są udostępniane po procesie recyklingu. UWAGA: Wybór przedmiotowego wskaźnika do monitorowania jest powiązany z ubieganiem się o przyznanie punktów w ramach kryterium merytorycznego różnicującego Gospodarka zasobami (warunek 1 lub 2)*. W sposobie pomiaru wskaźnika należy opisać metodologię wyliczenia wartości planowanej do osiągnięcia.

Kryterium nr 5 dotyczy gospodarki zasobami i zastępowania surowców pierwotnych surowcami wtórnymi, natomiast wymagane wskaźniki odnoszą się typowo do gospodarki odpadami. Wnioskodawca ma wątpliwości czy wymagane wskaźniki są

adekwatne do definicji kryterium (które jest wysoko punktowane). Opady mogą być przetwarzane i mogą być cennym zasobami, ale nie staną się nigdy surowcem pierwotnym. Czy ION może podać jakiś przykład roboczy jak powiązać powyższe ?

Gospodarowanie zasobami i zmniejszenie ilości odpadów są ze sobą ściśle powiązane – efektywne wykorzystanie zasobów jest fundamentalnym elementem strategii redukcji odpadów. Kryterium *Gospodarka zasobami* odnosi się, obok gospodarowania zasobami, również gospodarowania innymi produktami, materiałami i substancjami, wykorzystywanymi w działalności produkcyjnej/usługowej firm. Przywoływane warunki kryterium dotyczą inwestycji w działania prowadzące do zastąpienia surowców pierwotnych surowcami wtórnymi i przetwarzania produktów, materiałów w sposób bardziej zasobooszczędny niż dotychczas. Co do zasady dotyczą gospodarowania surowcami wtórnymi, tj. wszelkimi materiałami, które po odzyskaniu z odpadów nadają się do ponownego przetworzenia i wykorzystania w procesach produkcyjnych czy logistycznych, w zależności od specyfiki branży.

Przykładowe rozwiązania, w których możliwe jest wykazanie efektu ekologicznego poprzez zastosowanie wskaźników dotyczących odpadów:

- wprowadzenie systemu zwrotu zużytych opakowań po produktach firmy, w celu ich wykorzystania zgodnie z pierwotnym zastosowaniem.
- wdrożenie rozwiązań pozwalających na odzyskiwanie części substancji wykorzystywanej w procesie produkcji (zostaje zawrócona do obiegu).
- wdrożenie rozwiązania w zakresie przetwarzania odpadów drewnianych (skrawki drewna czy pył drzewny), które wcześniej były utylizowane, w celu wykorzystania do produkcji płyt wiórowych oraz elementów dekoracyjnych.

Pytanie:

1. Wskaźnik rezultatu nr 2. WLWK-PLRR051 – Liczba przedsięwzięć proekologicznych - czy powiązanie wskaźnika z kryterium 4. *Kompleksowość projektu* oznacza, że jako jedno przedsięwzięcie jest traktowany jeden efekt ekologiczny wynikający z realizacji projektu?

Definicja wskaźnika cyt. "Przedsięwzięcie należy rozumieć jako całościowy i zakończony proces realizowany w ramach projektu (...) Należy podkreślić, iż pojedyncze działania (np. poszczególne etapy procesu badawczego) prowadzone przez Beneficjenta, (...) w ramach projektu nie stanowią odrębnych inwestycji proekologicznych." wskazywałyby iż projekt planowany przez Wnioskodawcę stanowi jedno przedsięwzięcie (w skrócie projekt Wnioskodawcy dot. wdrożenia rozwiązań GOZ na liniach produkcyjnych); jednak składa się z kilku działań o różnych aspektach GOZ i przynosi co najmniej 7 efektów ekologicznych (mając na uwadze definicję kryterium 4. *Kompleksowość projektu*). Czy w związku z powyższym należy to

potraktować jako kilka przedsięwzięć proekologicznych i przyjąć do wskaźnika ilość efektów ekologicznych z kryterium 4. Kompleksowość projektu ?

2. Wskaźnik rezultatu 5. WLWK-PLRR020 – Ilość zredukowanych odpadów będących pozostałością w procesie produkcyjnym przedsiębiorstwa (obowiązkowy) - czy w tym wskaźniku ścieki mogą być traktowane jako odpad (odpad ciekły, który powstaje w wyniku procesów przemysłowych) ? W CST domyślną jednostką dla tego wskaźnika są tony/rok, w jaki sposób możemy wykazać zmniejszenie ilości ścieków, wyliczone w m³ ?

3. Wskaźnik rezultatu 4. Ograniczenie ilości zużywanych zasobów – wskaźnik własny - w regulaminie ma wskazany domyślną jednostkę tony/rok, jednak w CST jest możliwość wyboru jednostki miary (bo wskaźnik jest własny). Czy w związku z tym, że wnioskodawca w ramach projektu zamierza wykazać zarówno ograniczenie ilości zużywanych zasobów mierzonych w tonach jak i ograniczenie ilości zużywanej wody (zasób), czy możemy w CST wybrać wskaźnik dwukrotnie i w przypadku wody wpisać jednostkę m³/rok ? Wnioskodawca zdaje sobie sprawę, że oszczędność wody w procesach technologicznych należy także wykazać we wskaźniku rezultatu 3. Ograniczenie zużycia wody w procesach technologicznych, ale jest to powiązane z innym kryterium różnicującym niż wskaźnik 4 (Wnioskodawca ubiega się o punkty w ramach obu powyższych).

Ad. 1

Zgodnie z definicją wskaźnika pojedyncze działania (np. poszczególne etapy procesu produkcyjnego) nie stanowią odrębnych inwestycji proekologicznych. Przedsięwzięcie należy w uproszczeniu odnosić do kompletnego procesu technologicznego, co oznacza że w ramach jednego przedsięwzięcia można osiągnąć kilka efektów ekologicznych.

Ad. 2

Pomimo, że na gruncie prawnym ścieki i odpady to dwie odrębne kategorie pojęciowe, w ramach wskaźnika WLWK-PLRR020 – Ilość zredukowanych odpadów będących pozostałością w procesie produkcyjnym przedsiębiorstwa mogą być traktowane jako odpad. Przedmiotowy wskaźnik został zaczerpnięty z Listy Wskaźników Kluczowych EFRR + FS, opracowanej przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, w związku z czym nie ma możliwości zmiany jego jednostki miary. W celu ustalenia wartości docelowej wskaźnika należy dokonać przeliczenia m³ na tony przyjmując uproszczenie dla typowych ścieków (i wody), że 1 m³ ≈ 1 t (w przypadku zastosowania większego przelicznika należy przedstawić stosowne wyjaśnienie).

Ad. 3

Wskaźnik Ograniczenie ilości zużywanych zasobów należy wykazać we wniosku jeden raz. W przypadku oszczędności wody należy dokonać przeliczenia ilości adekwatnie do informacji przedstawionych powyżej.

Pytanie:

W związku z przygotowaniem wniosku o dofinansowanie w ramach Działania 2.10 „GOZ w przedsiębiorstwach” zwracamy się z uprzejmą prośbą o potwierdzenie prawidłowej interpretacji zapisów dokumentacji naboru dotyczących poprawności definicji następujących wskaźników rezultatu oraz ich powiązania z kryteriami merytorycznymi różnicującymi;

1. **Wskaźnik 3. WLWK-RCR002 – Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne) - wskaźnik agregujący.**

W Regulaminie naboru wskazano wskaźnik WLWK-RCR002, przy czym jako jednostkę podano „m³/rok, a w definicji opisano „oszczędność wody w procesach technologicznych, możliwą do uzyskania w ciągu roku...”, wraz z uwagą o powiązaniu wskaźnika z kryterium merytorycznym różnicującym dotyczącym oszczędności wody. Powyższe elementy pozostają ze sobą w oczywistej sprzeczności, gdyż nazwa wskaźnika odnosi się do uczestnictwa pracowników w szkoleniach, natomiast jednostka i definicja dotyczą efektu rzeczowego w postaci o oszczędności wody.

Mając na uwadze konieczność jednoznacznego przyporządkowania wskaźników do właściwych definicji, jednostek miary oraz kryteriów oceny (tak aby na etapie oceny projektów nie wystąpiły rozbieżności interpretacyjne), uprzejmie proszę o:

- potwierdzenie, czy w dokumentacji nastąpiło omyłkowe przypisanie nazwy wskaźnika WLWK-RCR002 do definicji dotyczącej oszczędności wody,
- wskazanie prawidłowej nazwy/kodu wskaźnika odpowiadającego definicji „oszczędność wody w procesach technologicznych” (m³/rok), albo – alternatywnie – przekazanie prawidłowej definicji i jednostki miary dla wskaźnika WLWK-RCR002,
- informację, jak wnioskodawcy powinni postąpić w przypadku projektów, w których planowane jest monitorowanie oszczędności wody jako efektu środowiskowego, aby zapewnić zgodność z kryterium „Działania związane z oszczędnością wody w procesach technologicznych”.

1. **Wskaźnik 5. WLWK-PLRR020 – Ilość zredukowanych odpadów będących pozostałością w procesie produkcyjnym przedsiębiorstwa.**

W Regulaminie wskazano, że wybór wskaźnika WLWK-PLRR020 jest powiązany z ubieganiem się o przyznanie punktów w ramach kryterium 5 „Gospodarka zasobami” – warunek 1 lub 2. Jednocześnie definicja wskaźnika WLWK-PLRR020 przewiduje osiągnięcie redukcji odpadów m.in. poprzez „zmniejszenie rocznej ilości wytworzonych odpadów w wyniku realizacji projektu np. poprzez ograniczenie ilości materiałów użytych do wytworzenia produktów lub zastosowania rozwiązań ponownego wykorzystania odpadów jako surowca.”, a wskaźnik

„oblicza się jako różnicę między roczną ilością wytwarzanych odpadów w roku bazowym a planowaną ilością wytwarzanych odpadów po zakończeniu projektu”. Zapisy te merytorycznie odpowiadają przed wszystkim warunkowi 3 kryterium 5 (ograniczenie ilości netto zużywanych zasobów materialnych, z wyłączeniem energii). W konsekwencji powstaje wątpliwość interpretacyjna, czy wskaźnik WLWK-PLRR020 prawidłowo odzwierciedla definicje warunków 1,2 Kryterium 5, bowiem; (i) warunek 1 dotyczy substytucji surowców pierwotnych surowcami wtórnymi, co nie musi prowadzić do redukcji ilości odpadów (np. odpad z rozkroju/formatowania może pozostać na tym samym poziomie mimo zmiany pochodzenia surowca), co oznacza że w takim przypadku projekt spełnia warunek 1, ale nie wykazuje efektu WLWK-PLRR020; (ii) warunek 2 jest sformułowany szeroko („przetwarzanie innych produktów/materiałów/substancji”), bez jednoznacznego wskazania, czy chodzi o przetwarzanie odpadów/pozostałości, co utrudnia przypisanie go do wskaźnika mierzącego wyłącznie redukcję masy wytwarzanych odpadów.

Ponadto dla warunków 1,2 kryterium 5 adekwatnym wskaźnikiem jest również 6. WLWK-PLRR041 – Masa odpadów zagospodarowana w procesach innych niż recykling, a dla warunku 3 – wskaźnik 4. Ograniczenie ilości zużywanych zasobów – wskaźnik własny.

Ze względu na konieczność zapewnienia jednoznaczności definicji i przyporządkowania wskaźników do warunków oceny (tak aby na etapie oceny projektów nie wystąpiły rozbieżności interpretacyjne), uprzejmie prosimy o potwierdzenie:

-czy wskaźnik WLWK-PLRR020 może być stosowany wyłącznie jako wskaźnik powiązany z warunkiem 1 lub 2 kryterium „Gospodarka zasobami”, czy również (w uzasadnionych przypadkach) jako wskaźnik dla warunku 3,
- ewentualnie wskazanie, jaki wskaźnik należy przyjąć do monitorowania w przypadku projektów, których efektem jest redukcja ilości odpadów wynikająca z ograniczenia zużycia zasobów materialnych (z wyłączeniem energii), bez elementu zastępowania surowców pierwotnych wtórnymi ani przetwarzania własnych strumieni materiałów.

Ad. 1

Wskaźnik rezultatu poz. 3 zawiera oczywistą omyłkę, skorygowaną zmianą dokumentacji naboru z 28.01.2026 r. – prawidłowa nazwa wskaźnika to WLWK-PLRR069 – Ograniczenie zużycia wody w procesach technologicznych.

Aby uzyskać punkty w ramach kryterium Wnioskodawca musi wykazać, że podjął działania związane z GOZ w zakresie ograniczenia zużycia wody w procesach technologicznych – ocena na podstawie zakresu rzeczowego oraz opisu przedstawionego przez Wnioskodawcę, w powiązaniu z wykazaniem efektu działań mierzone

go ww. wskaźnikiem rezultatu (monitorowanie oszczędności wody same w sobie nie stanowią efektu środowiskowego premiowanego w ramach kryterium).

Ad. 2

Warunki kryterium Gospodarka zasobami są ściśle skorelowane ze wskaźnikami wskazanymi w Regulaminie wyboru projektów. W ramach kryterium premiowane będą jedynie działania (ocena na podstawie zakresu rzeczowego i opisu przedstawionego przez Wnioskodawcę), których monitorowanie jest możliwe z wykorzystaniem tych wskaźników.

Pytanie:

1. Czy w ramach naboru FEPD.02.10-IZ.00-002/25 możliwa jest realizacja projektu rozwoju usług regeneracji i naprawy sprzętu RTV/AGD w modelu gospodarki o obiegu zamkniętym. Projekt zakładałby:

- rozwój i modernizacja warsztatu naprawczego (inwestycje w technologie, sprzęt i urządzenia, które umożliwiają profesjonalną naprawę i regenerację części RTV/AGD zamiast ich wymiany, poprawiają jakość wykonywanych napraw i zwiększają wskaźnik przywracania sprzętu do działania, zmniejszają ilość odpadów powstających w procesie napraw (np. separacja materiałów, odzysk komponentów).

-system odzysku części i materiałów (projekt, który: zbiera, testuje i magazynuje używane części, które da się ponownie wykorzystać albo odsprzedać innym klientom / partnerom, rozwija procesy pozyskiwania części z uszkodzonych urządzeń (np. sprawne silniki, grzałki, płyty główne), wprowadza przepływy pracy sprzyjające symbiozie gospodarczej (współpraca z innymi firmami – np. recyklerami, producentami części).)

-edukacja klientów i promocja napraw zamiast zakupu nowego sprzętu.

Element projektu stanowi budowa budynku gospodarczego, który służyłby bezpośrednio realizacji usług GOZ. Jest elementem niezbędnym do wdrożenia modelu gospodarki o obiegu zamkniętym w firmie.

Funkcje budynku:

- hala / warsztat naprawy, regeneracji i refurbishingu sprzętu RTV/AGD,
- strefy:
 - demontażu zużytych urządzeń,
 - selekcji i testowania odzyskanych części,
 - magazynowania części do ponownego użycia,
- zaplecze do odzysku komponentów (silniki, moduły, płyty, obudowy),
- laboratorium diagnostyczne wydłużające cykl życia produktów.

2. Czy w ramach naboru FEPD.02.10-IZ.00-002/25 można wnioskować o zakup gruntu, na którym miałby być postawiony opisany powyżej budynek, na zasadach określonych w przepisach dotyczących kwalifikowalności wydatków?

3. Czy w momencie składania wniosku trzeba mieć uprawomocnioną decyzję pozwolenie na budowę bądź złożony wniosek o wydanie pozwolenia na budowę?

1. W ramach naboru wsparciem objęte będą projekty dotyczące zmiany procesów produkcyjnych, w celu przejścia z modelu liniowego na cyrkularny, redukcji masy odpadów, zwiększania udziału ponownego wykorzystania surowców, recyklingu materiałów i efektywnego gospodarowania zasobami. Na Wnioskodawcy ciąży obowiązek przeanalizowania czy inwestycja wpisuje się w warunki naboru i spełnia obligatoryjne kryteria. Zgodność typu projektu z zapisami Regulaminu wyboru projektów będzie podlegała ocenie w ramach kryterium formalnego Kwalifikowalność Wnioskodawcy i projektu, na podstawie kompleksowej dokumentacji aplikacyjnej.
2. Zgodnie z zapisami rozdz. 7 Regulaminu wyboru projektów katalog wydatków kwalifikowalnych jest katalogiem zamkniętym i nie uwzględnia możliwości zakupu nieruchomości na potrzeby realizacji projektu.
3. Zgodnie z zapisami Instrukcji wypełniania załączników pozwolenie na budowę lub zgłoszenie zamiaru wykonania robót budowlanych, są dokumentami zalecanymi, ale nie bezwzględnie wymaganymi na etapie składania wniosku o dofinansowanie. Dla projektów infrastrukturalnych, które w momencie przygotowywania wniosku o nie posiadają jeszcze pozwolenia na budowę, obligatoryjnym załącznikiem na etapie aplikowania są dokumenty dotyczące zagospodarowania przestrzennego (zgodnie z ww. Instrukcją).

Pytanie:

W związku z przygotowaniem wniosku o dofinansowanie w ramach Działania 2.10 „GOZ w przedsiębiorstwach” zwracam się z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie dotyczące Instrukcji wypełniania załączników do punktu 5. Dokumenty związane z przeprowadzeniem postępowania oceny oddziaływania na środowisko.

Pytanie: Czy w przypadku przedsięwzięcia, dla którego uzyskano opinię o braku konieczności wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dokument ten będzie wystarczający?

Dodatkowe wyjaśnienie: Przedsięwzięcie należy do II grupy przedsięwzięć.

Wnioskodawca złożył do organu wydającego decyzję - kartę informacyjną przedsięwzięcia (KIP), w następstwie czego otrzymał opinię o braku konieczności wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Opinia jest jedynym posiadanym dokumentem potwierdzającym przeprowadzenie postępowania oceny oddziaływania na środowisko. Wnioskodawca nie posiada innych opinii organów opiniujących (opinia RDOŚ, opinia organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz opinia organu właściwego do wydania oceny wodnoprawnej).

Zgodnie z Instrukcją wypełniania załączników, w przypadku przedsięwzięć należących do II grupy, dla których nie stwierdzono obowiązku przeprowadzenia oceny

oddziaływania na środowisko, Wnioskodawca zobowiązany jest do przedłożenia: ostatecznej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz niezbędnych opinii organów opiniujących (opinia RDOŚ, opinia organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz opinia organu właściwego do wydania oceny wodnoprawnej).

Należy również mieć na względzie, że w przypadku ubiegania się o dofinansowanie projektów infrastrukturalnych Wnioskodawca ma obowiązek dołączyć wydane przez właściwy organ: Deklarację organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 wraz z mapą lokalizującą projekt i obszar/y Natura 2000 oraz Deklarację właściwego organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną (chyba, że dotyczą zamierzeń, o których mowa w Instrukcji wypełniania załączników).

Pytanie:

Wniosek

1. Kiedy jest okres bazowy dla wskaźników rezultatu? Czy to jest pełny rok przed złożeniem wniosku zamknięty kalendarzowy, czy ostatnie zamknięte 12 miesięcy?
2. Czy recykling dotyczy materiałów oddawanych na zewnątrz czy przerabianych/wykorzystywanych ponownie w firmie?
3. Czy sposób zarządzania projektem – wniosek pkt. „H Analiza ryzyka” – „Opis sposobu zarządzania projektem” to metodologia zarządzania (np. etapy i model zarządzania projektem) czy kto jest za co odpowiedzialny?
4. W przypadku gdy jesteśmy średnim przedsiębiorstwem i ubiegamy się o pomoc na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym to którą pomoc należy wybrać w pkt. „Pomoc publiczna - Rozporządzenia pomocowe w projekcie”?
 - 4a. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027
 - 4b. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027

Biznesplan.

Czy w pkt. 12 „Gospodarka zasobami” odniesienie do Strategii Goz przedsiębiorstwa ma znaleźć się tylko w opisie głównym czy w pytaniach poniżej także?

1. Z uwagi na fakt, że wartość wskaźników odzwierciedla efekty działań realizowanych w projekcie wartość bazowa wskaźników rezultatu co do zasady wynosi „0”. Wnioskodawca w sposobie pomiaru wskaźników we wniosku musi opisać metodologię wyliczenia wartości planowanych do osiągnięcia (zgodną z definicjami wskaźników), adekwatnie do informacji przedstawionych w

biznesplanie. Ponadto powinien dysponować dokumentacją źródłową potwierdzającą oszacowane wartości wskaźników.

2. Zgodnie z art. 3 pkt 17 dyrektywy 2008/98/WE recykling oznacza jakikolwiek proces odzysku, w ramach którego materiały odpadowe są ponownie przetwarzane w produkty, materiały lub substancje wykorzystywane w pierwotnym celu lub innych celach. Obejmuje to ponowne przetwarzanie materiału organicznego, ale nie obejmuje odzysku energii i ponownego przetwarzania na materiały, które mają być wykorzystane jako paliwa lub do celów wypełniania wyrobisk.
3. Zgodnie z zapisami Instrukcji użytkownika Aplikacji WOD2021 w poz. Opis sposobu zarządzania projektem, należy krótko opisać proponowany sposób zarządzania projektem (np. metody zarządzania projektem i zasoby do tego wykorzystywane). Należy mieć na uwadze, że informacje z poz. H wniosku będą podstawą oceny kryterium merytorycznego ogólnego.
4. To w gestii Wnioskodawcy pozostaje wybranie, z jakiego dostępnego rodzaju pomocy zamierza finansować działania wpisujące się w przedmiot naboru. Należy jednak mieć na uwadze, że niedozwolone jest w ramach projektu łączenie regionalnej pomocy inwestycyjnej z pomocą inwestycyjną na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
5. W ramach oceny formalnej weryfikacji podlegać będzie m.in. czy wszystkie wymagane pola we wniosku o dofinansowanie oraz załącznikach sporządzonych na wzorach określonych w Regulaminie wyboru projektów zostały wypełnione. W pkt B.12 Biznesplanu należy odpowiedzieć na poszczególne pytania, a w przypadku, gdy projekt dotyczy danego zakresu przedstawić adekwatny opis – w przypadku posiadania strategii/audytu GOZ odnoszącego się do tych kwestii należy przywołać konkretne zapisy tego dokumentu. Podczas oceny projektu nie ma możliwości ingerowania w treści merytoryczne biznesplanu, tj. wzywania do wypełniania jakichkolwiek pól – projekt oceniany jest na podstawie informacji zawartych w złożonej dokumentacji aplikacyjnej.

Pytanie:

1. **W Biznesplan_2_10_Arkusze kalkulacyjne należy wstawić dane finansowe wyłącznie dotyczące Wnioskodawcy (bez uwzględnienia powiązanych podmiotów) ? W jaki sposób obliczyć kolejne lata obrotowe; ag jakiego klucza?**
2. **W Biznesplan_2_10_Arkusze kalkulacyjne, w zakładce Zatrudnienie - proszę o informację w jaki sposób obliczyć zatrudnienie za dany rok obrotowy? Czy poniższy schemat jest poprawny:**
3. **Przykład obliczenia:**

1. Ustal roczny wymiar czasu pracy dla pełnego etatu: Wymiar czasu pracy to iloczyn 40 godzin (tygodniowa norma) i liczby tygodni w roku, z uwzględnieniem dni wolnych od pracy.
2. Ustal liczbę godzin przepracowanych przez danego pracownika: Suma godzin przepracowanych przez pracownika, w tym nadgodziny, a z wyłączeniem usprawiedliwionych nieobecności (zwolnienia lekarskie, urlopy, itp.).
3. Podziel obie wartości: Otrzymany wynik to ekwiwalent pełnego czasu pracy dla tego pracownika.
4. Dla całej organizacji sumuje się wartości EPC poszczególnych pracowników.

Ad. 1

Tak, w arkuszach kalkulacyjnych należy przedstawić dane finansowe wyłącznie Wnioskodawcy (bez uwzględnienia powiązanych podmiotów). Sporządzenie prognoz finansowych powinno być oparte o wiarygodne założenia. Dane finansowe historyczne oraz prognozowane należy zaprezentować poprawnie zarówno w części dotyczącej realności, założeń jak też wyliczeń arytmetycznych, zgodnie z polityką rachunkowości przedsiębiorstwa. W prognozach finansowych należy uwzględnić zasadnicze elementy projektu takie jak: nabycie środków trwałych (w odpowiednich okresach czasowych,) oraz innych elementów majątku, wskazać koszty operacyjne, koszty ogólne zarządu, źródła finansowania działalności, w tym kredyty: obrotowe oraz inwestycyjne (z uwzględnieniem spłat przypadających w okresie projekcji), poziom należności (z wyszczególnieniem należności przeterminowanych), zobowiązań (w tym wobec dostawców), rozliczenie dotacji (zaliczka/refundacja) itp. Należy mieć na względzie, że arkusze kalkulacyjne powinny obejmować całokształt działalności przedsiębiorstwa (nie tylko wyniki zrealizowanej inwestycji).

Ad. 2

W przypadku Arkusza kalkulacyjnego – Zatrudnienie należy podać dane wyłącznie dla przedsiębiorstwa wnioskującego o pomoc uwzględniając zasady obliczania liczby osób zatrudnionych opisane w Załączniku I do Rozporządzenia Komisji (UE) 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu z wyłączeniem właścicieli. Roczne EPC definiuje się jako stosunek godzin pracy przepracowanych efektywnie w ciągu roku kalendarzowego podzielony przez całkowitą liczbę godzin umownie przepracowanych w tym samym okresie przez osobę lub grupę. Liczba godzin umownie przepracowanych ustalana jest na podstawie normatywnych/ustawowych godzin pracy zgodnie z krajowym ustawodawstwem.

Pytanie:

W ramach naboru planujemy złożyć wnioski na sfinansowanie zakupu maszyn obróbczych do działalności kamieniarskiej.

Cel inwestycji to m.in.

- zmniejszenie ilości odpadów kamiennych
- optymalizacja zużycia wody dzięki precyzyjnym, energooszczędnym maszynom i redukcji liczby etapów obróbki;
- zmniejszenie zużycia energii i redukcja emisji CO₂; poprzez skrócenie cyklu produkcyjnego, automatyzację, mniejszy transport wewnętrzny i ograniczenie odpadów;
- zwiększenie jakości i trwałości wyrobów kamieniarskich, co wydłuża cykl życia produktów – zgodnie z zasadą „wydłużaj – ponownie używaj – regeneruj”.
- ponowne wykorzystanie surowca (kamienia - odpadu poprodukcyjnego) - do tworzenia nowych wyrobów

Zwracam się zapytaniem dla wspomnianej inwestycji jest możliwość sfinansowania zakupu maszyn (*w tym wydatków na informację i promocję) - z pomocy de minimis / proszę o pomoc w określeniu wysokości pomocy / czy jest to 70 % wydatków kwalifikowanych ?

Prośba o informację czy finansowanie w tym zakresie powinno być realizowane z pomocy inwestycyjnej na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym / z dofinansowaniem 75 % wydatków kwalifikowanych ?

Możliwość finansowania zakupu maszyn (środków trwałych) z pomocy de minimis istnieje wyłącznie w sytuacji gdy Wnioskodawca przewiduje sfinansowanie inwestycji w całości na podstawie Rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027. Należy przy tym pamiętać, że pomoc de minimis udzielona w ramach projektu, łącznie z inną pomocą de minimis otrzymaną w ciągu 3 minionych lat (3x365 dni) z różnych źródeł i w różnych formach nie może przekroczyć limitów określonych w art. 3 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 (tj. 300 000 EUR). W przypadku wsparcia udzielanego mikroprzedsiębiorstwom w ramach pomocy de minimis poziom dofinansowania nie może przekroczyć 70 % wydatków kwalifikowanych.

Zgodnie z zapisami rozdz. 5 Regulaminu wyboru projektów istnieje możliwość sfinansowania projektu w ramach pomocy publicznej udzielanej jako regionalna pomoc inwestycyjna (na podstawie Rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021-2027 – z poziomem dofinansowania dla mikroprzedsiębiorstw do 70% wydatków kwalifikujących się do wsparcia) lub pomoc inwestycyjna na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym (na podstawie Rozporządzenia

Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 – z poziomem dofinansowania dla mikroprzedsiębiorstw do 75% wydatków kwalifikujących się do wsparcia).

Decyzja dotycząca rodzaju pomocy w projekcie leży w gestii Wnioskodawcy. Należy jednak pamiętać, że niedozwolone jest łączenie regionalnej pomocy inwestycyjnej z pomocą inwestycyjną na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Ponadto mając na uwadze fakt, że katalog wydatków kwalifikowalnych jest katalogiem zamkniętym, natomiast katalog wydatków niekwalifikowalnych jest katalogiem otwartym i zawiera jedynie wybrane wydatki niekwalifikowalne, wydatki na informację i promocję stanowią koszt niekwalifikowalny w projekcie.